

ECONOMIE ACADEMY

Bedrijfseconomie Oefening

www.economie-academy.nl

Examen VWO 2017

Voorbeeldopgaven Händel

Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid

Voorbeeldopgave nieuwe programma onderdelen bij Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	
titel opgave	Händel Musik
schooltype	vwo
domein + globale eindterm	F1: De kandidaat kan financiële feiten inventariseren en verwerken tot financiële overzichten.
gespecificeerde eindtermen	28.1; 28.2; 28.3; 28.4

Opgave Händel Musik

Bij deze opgave horen informatiebronnen 1 tot en met 4.

In deze opgave wordt gerekend met 21% btw.

Händel Musik

Heinrich Händel is eigenaar van de muziekhandel "Händel Musik". De rechtsvorm van zijn onderneming is een eenmanszaak. Heinrich Händel houdt de financiële administratie bij met behulp van permanence met maandelijkse resultatenberekening.

De winst- en verliesrekening van Händel Musik die in informatiebron 1 staat heeft betrekking op alle opbrengsten en kosten van de maanden januari 2017 tot en met november 2017.

- 1p   1   Leg uit waarom uit de post Loonkosten valt af te leiden dat er bij Händel Musik werknemer(s) in dienst zijn? Licht het antwoord toe.

Per 31 december 2017 wil Heinrich Händel na sluitingstijd de balans en winst- en verlies rekening opstellen en de solvabiliteitspositie beoordelen. Een aantal gegevens uit december 2017 moeten nog verwerkt worden. Ze hebben betrekking op:

- voorraad
- inventaris
- hypothecaire lening
- onderhoud

Voorraad

Gegevens met betrekking tot de in- en verkopen staan in informatiebron 2

- 3p   2   Bereken de waarde van de balanspost Voorraad muziekinstrumenten per 31 december 2017.

De waarde van de balanspost Voorraad muziekinstrumenten op 31 december 2017 wordt door Heinrich Händel als hoog beschouwd. Dit heeft een gevolg voor de financieringsbehoefte van Händel Musik.

- 1p   3   Leg dit gevolg voor de financieringsbehoefte uit.

Inventaris

De inventaris op de balans van 30 november 2017 is op 1 mei 2015 aangeschaft. Op de inventaris wordt per maand 1% van de boekwaarde afgeschreven. Op 1 december 2017 is een deel van deze inventaris verkocht voor € 1.550 exclusief btw. De aanschafwaarde van deze verkochte inventaris was € 2.000.

De boekwaarde van de op 1 december 2017 verkochte inventaris is € 1.465.

- 2p 4 Bereken het incidentele resultaat van de verkoop op 1 december 2017 van deze inventaris. (afronden op hele euro's). Geef aan of er sprake is van voordelig of van een nadelig resultaat.

~~1p 5 Bereken de boekwaarde van de post Inventaris per 31 december 2017 (afronden op hele euro's).~~

Hypothecaire lening

Alleen de hypothecaire lening zorgt bij Händel Musik voor interestkosten. Gegevens over de Hypothecaire lening staan in informatiebron 3.

- 1p 6 Bereken voor Händel Musik de interestkosten over heel 2017 (afronden op hele euro's).
- 1p 7 Bereken de schuldrest van de Hypothecaire lening na de betaling van de annuïteit van december 2017.

Onderhoud

- Händel Musik voegt maandelijks een vast bedrag toe aan de balanspost Voorziening onderhoud.
- Op 20 december is een nota ontvangen en betaald in verband met gepleegd onderhoud op 18 december (zie informatiebron 4). .

- 2p 8 Bereken de omvang van de balanspost Voorziening onderhoud per 31 december 2017.

Eindbalans en winst- en verliesrekening over 2017

Op 31 december wordt na sluitingstijd de balans opgemaakt, samen met de winst- en verliesrekening over 2017.

- In december 2017 is door de eigenaar een privé-opname van € 25.000 gedaan.
- De btw posten op de balans van 1 december worden met de financiële feiten van december bijgewerkt en op 31 december met de belastingdienst verrekend en betaald. Dit gebeurt steeds aan het eind van ieder kwartaal.
- Alle overige financiële feiten zijn al in de uitwerkbijlage verwerkt.

- 1p 9 Geef een algemene verklaring voor het feit dat de balanspost Te vorderen btw met een hoger bedrag op de eindbalans staat, dan de btw die in het vierde kwartaal door crediteuren in rekening is gebracht.

- 5p **10** Stel voor Händel Musik de winst en verliesrekening over heel 2017 op. *Vul hiertoe de uitwerkbijlage die bij deze vraag hoort volledig in.*
- 3p **11** Stel voor Händel Musik de balans per 31 december 2017 op. *Vul hiertoe de uitwerkbijlage die bij deze vraag hoort volledig in. Bank vormt de sluitpost.*
- 2p **12** Geef een beoordeling van de solvabiliteitspositie van de muziekhandel Händel Musik per 31 december 2017.

Informatiebron 1

Winst- en verliesrekening van Händel Musik over de periode van 1 januari tot en met 30 november 2017 (getallen x € 1)			
Kosten			Opbrengsten
Inkoopwaarde omzet	320.000	Omzet	464.000
Loonkosten	35.200		
Afschrijvingskosten inventaris	1.960		
Onderhoudskosten	1.650		
Administratiekosten	4.250		
Reclamekosten	3.300		
Interestkosten hypothecaire lening	1.843		
Overige huisvestingskosten	4.707		
Resultaat voor winstbelasting	<u>91.090</u>		
	464.000		<u>464.000</u>

Informatiebron 2

Balans van Händel Musik op 30 november 2017 (getallen x € 1)			
Debet			Credit
Winkelpand	240.000	Eigen vermogen	274.515
Inventaris	12.960	Voorziening onderhoud	2.200
Voorraad instrumenten	82.000	Hypothecaire lening ¹⁾	78.453
Debiteuren ²⁾	19.844	Vooruitontvangen bedragen	3.267
Vooruitbetaalde bedragen	890	Te betalen btw	16.800
Te vorderen btw	9.447	Crediteuren ²⁾	33.154
Bank	42.312		
Kas	<u>936</u>		<u> </u>
	408.389		408.389

noot 1 na de aflossing

noot 2 De verkoopfacturen en de inkoopfacturen worden binnen de krediettermijn betaald.

In de maand december 2017 vinden de volgende in- en verkopen van muziekinstrumenten plaats. De instrumenten worden direct ontvangen respectievelijk afgeleverd.

inkopen: € 30.855 inclusief 21 % btw	
op rekening	krediettermijn
100%	1 maand

verkopen: € 54.389,50 inclusief 21 % btw			resultaat
op rekening	contant	krediettermijn	brutowinst
40%	60%	1 maand	altijd 45% van de inkoopwaarde van de omzet

Informatiebron 3

Gegevens betreffende de lasten van de hypothecaire lening.

soort aflossing	met maandelijkse annuïteiten
maandelijkse annuïteit	€ 1.050
interest	0,2% per maand
betaling annuïteit	aan het eind van elke maand

Informatiebron 4

H. Kroesenbrink Loodgieters
Potweg 33
3231 AB Erk
kvk-nummer 94671370
btw-nummer NL123456789B01
IBAN-nummer NL36INGB0003752947
18 april 2016

Wegens verrichte werkzaamheden, reparatie dakgoten

doen wij u de volgende nota toekomen

	btw	totaal
voorrjidskosten	45 9,45	
materiaalkosten	210 44,10	
loonkosten	<u>145</u> <u>30,45</u>	
	€ 400 € 84,00	€ 484

Graag binnen 14 dagen betalen

Uitwerkbijlage

10

Winst- en verliesrekening van Händel Musik over heel 2017 (getallen x € 1)			
Kosten			Opbrengsten
Inkoopwaarde omzet	.....	Omzet	.....
Loonkosten	38.400	Incidenteel resultaat (vraag 4)	.....
Afschrijvingskosten inventaris			
Onderhoudskosten			
Administratiekosten	4.680		
Reclamekosten	3.800		
Interestkosten			
Overige huisvestingskosten	3.276		
Resultaat voor winstbelasting	<u>.....</u>		<u>.....</u>
	.....		.....

Ruimte voor berekeningen

Omzet	
Inkoopwaarde omzet	
Afschrijvingskosten inventaris	
Onderhoudskosten	

Balans van Händel Musik per 31 december 2017 getallen x € 1			
Debet			Credit
Winkelpand	240.000	Eigen vermogen	.....
Inventaris	11.380	Voorziening onderhoud	.....
Voorraad instrumenten	.....	Hypothecaire lening	.....
Debiteuren	.....	Vooruitontvangen bedragen	1.345
Vooruitbetaalde bedragen	355	Te betalen btw	.....
Te vorderen btw	.....	Crediteuren	30.855
Bank	.....		
Kas	<u>1.220</u>		<u> </u>
	.....		.....

Debiteuren	
Te vorderen btw/ Te betalen btw	
Eigen vermogen	

ECONOMIE ACADEMY

Antwoorden

Correctievoorschrift

1 maximumscore 1

De beloning voor de eigenaar van een eenmanszaak komt uit de winst en staat niet onder Loonkosten. (Dus moet er personeel zijn.)

2 maximumscore 3

beginwaarde 30 november	82.000
+ inkopen $\frac{30.855}{1,21} =$	25.500
-inkoopwaarde van de omzet $\frac{54.389,50}{\frac{1,21}{1,45}} =$	<u>31.000</u>
eindbedrag 31 december	76.500

3 maximumscore 1

In de voorraad is veel vermogen geïnvesteerd dat leidt tot een grote financieringsbehoefte.

4 maximumscore 2

~~boekwaarde op 30 november $2.000 \times 0,99^{34} = 1.465$~~
 $1.550 - 1.465 = \text{€ } 85$ incidenteel resultaat (voordelig)

5 maximumscore 1

~~$(12.960 - 1.465) \times 0,99 = \text{€ } 11.380$~~

6 maximumscore 1

$1.843 + 78.453 \times 0,002 = \text{€ } 2.000$

7 maximumscore 1

$1.050 - 78.453 \times 0,002 = 893$
 $78.453 - 893 = \text{€ } 77.560$

8 maximumscore 2

Voorziening onderhoud $2.200 + \frac{1.650}{11} - 400 = \text{€ } 1.950$

9 maximumscore 1

Ook bij andere uitgaven wordt btw betaald.

10 maximumscore 5

Winst- en verliesrekening van Händel Musik over heel 2017. (getallen x € 1)			
Kosten			Opbrengsten
Inkoopwaarde omzet	351.000	Omzet	508.950
Loonkosten	38.400	incidenteel resultaat (vraag 4)	85
Afschrijvingskosten inventaris	2.075		
Onderhoudskosten	1.800		
Administratiekosten	4.680		
Reclamekosten	3.800		
Interestkosten	2.000		
Overige huisvestingskosten	3.276		
Resultaat voor winstbelasting	<u>102.004</u>		<u> </u>
	509.035		509.035

Omzet	$\frac{54.389,50}{1,21} + 464.000 = € 508.950$
Inkoopwaarde omzet	$\frac{508.950}{1,45} = € 351.000$
Afschrijvingskosten inventaris	$1.960 + 0,01 \times (12.960 - 1.465) = € 2.075$
Onderhoudskosten	$\frac{1.650}{11} \times 12 = € 1.800$

- Omzet 1
- Incidenteel resultaat
- Inkoopwaarde omzet 1
- Afschrijvingskosten 1
- Onderhoudskosten 1
- Interestkosten
- Resultaat voor winstbelasting en totalen 1

11 maximumscore 3

Balans van Händel Musik per 31 december 2017 (getallen x € 1)			
Debet			Credit
Winkelpand	240.000	Eigen vermogen	260.429
Inventaris	11.380	Voorziening onderhoud	1.950
Voorraad instrumenten	76.500	Hypothecaire lening	77.560
Debiteuren	21.756	Vooruitontvangen bedragen	1.345
Vooruitbetaalde bedragen	355	Te betalen btw	0
Te vorderen btw	0	Crediteuren	30.855
Bank	20.928.		
Kas	<u>1.220</u>		<u> </u>
	372.139		372.139

Debiteuren	$54.389,5 \times 0,40 = 21.756$
Te vorderen btw/ Te betalen btw	is verrekend, dus 0
Eigen vermogen	$274.515 + (102.004 - 91.090) - 25.000$ (privé) = 260.429

- Eigen vermogen 1
- Voorziening onderhoud
- Hypothecaire lening
- Te Vorderen- en Te betalen btw 1
- Inventaris
- Voorraad instrumenten
- Debiteuren
- Bank
- Totaal 1

12 maximumscore 2

Het eigen vermogen (260.429) is > het vreemde vermogen (111.710) dus is de solvabiliteitspositie in orde.